

ORSON SCOTT CARD s-a născut la 24 august 1951, în Richland, Washington. Descinde din primii mormoni americani și a fost misionar în Brazilia pentru Biserica lui Isus Hristos a Sfinților din Zilele din Urmă. Și-a început cariera literară ca poet, a fost atras de dramaturgie și a adaptat opere literare pentru teatrul radiofonic, apoi a scris piese originale. După ce și-a înființat propria companie teatrală, Card a lucrat pe postul de corector, apoi de redactor la Editura BYU Press. A devenit scriitor liber-profesionist după ce a semnat primele contracte pentru două romane SF. *Jocul lui Ender* și continuarea sa, *Vorbitor în numele morților*, au primit premiile Hugo și Nebula, Card fiind astfel singurul câștigător al celor mai importante premii SF, în doi ani consecutivi. De asemenea, a obținut Premiul John W. Campbell pentru cel mai bun tânăr autor în 1978. Dintre lucrările sale amintim: *Jocul lui Ender* (premiile Nebula, 1985, Hugo și SF Chronicle în 1986), „Hatrack River” (Premiul World Fantasy, 1987), *Vorbitor în numele morților* (premiile Nebula, 1986, Hugo, Locus și SF Chronicle în 1987 și Kurd Lasswitz, Germania, 1989), „Eye for Eye” (premiile Hugo, 1988, și Seiun, Japonia, 1989), *Seventh Son* (premiile Mythopoeic Society și Locus în 1988 și Ditmar, Australia, 1989); *Red Prophet* (Premiul Locus, 1989), „Lost Boys” (Premiul Locus, 1990), *How to Write Science Fiction and Fantasy* (Premiul Hugo, 1991), *Maps in a Mirror: The Short Fiction of Orson Scott Card* (Premiul Locus, 1991), „Jocul lui Ender” (Premiul Ignotus, Spania, 1994), *Alvin Journeyman* (Premiul Locus, 1996), *Patwatch: The Redemption of Christopher Columbus* (Premiul Geffen, Israel, 1999); *The Chronicles of Alvin Maker* (Premiul Imaginaire, Franța, 2000), *Umbra lui Ender* (Premiul Geffen, Israel, 2001). În prezent, Card lucrează la scenariul unui film inspirat de *Jocul lui Ender*.

ORSON SCOTT CARD

navele pământului

Traducere din limba engleză
 ANTUZA GENESCU

NEMIRA

1

LEGEA DEȘERTULUI

Shedemei era om de știință, nu călătoare prin deșert. Nu avea mare nevoie de confortul orașului – se mulțumea să doarmă pe podea sau pe masă, în loc de pat – dar nu suporta să fie smulsă din laboratorul ei, de la munca ei, de la tot ceea ce dădea sens vieții sale. Nu fusese niciodată de acord să ia parte la expediția aceasta pe jumătate nebunească. Și, totuși, iat-o călătorind pe o cămilă, în căldura uscată a vântului din deșert, clătinându-se înainte și înapoi, în timp ce urmărește cum dosul cămilei din fața ei se leagănă în alt ritm. Îi era cam rău de la căldura și de la mișcarea aceea. Îi provoca dureri de cap.

De câteva ori a fost cât pe ce să se întoarcă. Putea găsi drumul foarte ușor; nu trebuia decât să se apropie destul de mult de Basilica, iar computerul ei s-ar fi conectat la oraș și i-ar fi arătat restul drumului până acasă. Singură, ar avansa mult mai repede – poate ar

ajunge înapoi chiar înainte să se înnopteze. Și sigur i s-ar da voie să intre în oraș – nu avea legături de sânge sau prin căsătorie cu nimeni din grup. Singurul motiv pentru care fusese exilată împreună cu ei era că procurase recipientele cu umiditate scăzută, pline cu semințe și embrioni care vor naște o floră și-o faună cât de cât asemănătoare celor de pe Pământ. Îi făcuse un serviciu fostei sale profesoare, nimic mai mult – nu o puteau trimite obligatoriu în surghiun pentru *atâta lucru*.

Totuși, tocmai încărcătura aceea a fost motivul pentru care nu s-a întors înapoi. Cine altcineva s-ar pricepe să reînvie miriadele de specii cărate de cămile? Cine altcineva ar ști care din ele trebuie să ia naștere primele, ca să se adapteze înainte de-a apărea alte specii ce vor trebui să se hrănească cu ele?

Nu-i cinstit, își repetă Shedemei a mia oară. Sunt singura din grup care se poate apuca să îndeplinească sarcina asta – dar pentru mine nu e deloc o provocare. Nu e *știință*, e *agricultură*. Sunt aici nu pentru că sarcina aleasă pentru mine de Sufletul Suprem e extrem de solicitantă, ci pentru că toți ceilalți sunt teribil de ignoranți în privința ei.

– Pari supărată și amărâtă.

Shedemei întoarse capul. Rasa era aceea care-și mânase cămila lângă a ei, pe cărarea lată de piatră. Rasa, profesoara ei, un fel de mamă a ei. Dar nu mama ei *bună*, nu mama ei biologică, nu cea *de drept*.

– Așa-i, recunosc Shedemei.

– Ești supărată pe mine? o întrebă Rasa.

– Parțial. Tu ai manevrat situația și ne-ai târât pe toți în treaba asta. N-am nicio legătură cu oamenii respectivi, decât prin tine.

– Toți avem aceeași legătură, zise Rasa. Sufletul Suprem ți-a trimis un vis, nu-i așa?

– Nu eu i l-am cerut.

– Care dintre noi i l-a cerut? Înteleg ce vrei să spui, Shedya. Toți ceilalți au făcut alegeri care i-au adus aici. Nafai, Luet, Hushidh și cu mine am venit de bunăvoie... mai mult sau mai puțin. Iar Elemak și Meb, ca să nu mai spun de fiicele mele, binecuvântate să le fie inimioarele neastâmpărate, sunt aici pentru că au luat hotărâri proaste și detestabile. Ceilalți au venit pentru că au contracte de căsătorie, deși unii nu fac decât să persevereze în greșeala inițială venind cu noi. Dar pe tine, Shedemei, nu te aduce cu noi decât visul tău. Și devotamentul față de mine.

Sufletul Suprem îi trimisese un vis în care ea plutea în aer, împrăștiind semințe și urmărindu-le cum cresc, transformând un deșert într-o pădure și-o pașiște verde, plină de animale.

Shedemei se uită în jur, la sumbrul peisaj deșertic, la cele câteva plante țepoase care se agățau de viață pe ici, pe colo, știind că o mână de șopârle trăiau de pe urma puținelor insecte care găseau destulă apă ca să supraviețuiască.

– Nu este visul meu, spuse ea.

– Dar ai venit, insistă Rasa. În parte din cauza visului, în parte din iubire pentru mine.

– Nu există nicio speranță că vom reuși, să știi. Cei de aici nu sunt coloniști. Doar Elemak are capacitatea de-a supraviețui.

– E *cel mai* experimentat în expedițiile prin deșert. Nyef și Meb se descurcă binișor. Ceilalți o să învețe.

Shedemei tăcu, nevrând să se certe.

– Nu suport să văd că dai înapoi de la ceartă, spuse Rasa.

– Nu-mi plac conflictele.

– Dar întotdeauna dai înapoi *exact* în clipa în care ești gata să spui celuilalt exact ce vrea să audă.

– Nu știu ce vor să audă ceilalți.

– Zi-mi la ce te gândeai acum un minut. Explică-mi de ce crezi că expediția noastră-i sortită eșecului.

– Basilica, zise Shedemei.

– *Am părăsit* orașul. Acum nu ne mai poate face rău.

– Basilica o să ne facă rău în nenumărate feluri.

O să ne amintească mereu de o viață blândă și ușoară. Întotdeauna o să ne chinuie dorul de ea.

– Nu dorul de casă te chinuie, sunt sigură, zise Rasa.

– Cărăm jumătate de oraș cu noi. Toate bolile lui, dar niciunul din punctele lui tari. Suntem obișnuiți cu timp liber, dar nu avem nici bogăția, nici proprietățile care să ni-l pună la dispoziție. Ne-am obișnuit cu prea multe pofte, pe care n-o să ni le putem face într-o colonie mică, așa cum o să fie a noastră.

– Și înainte vreme oamenii au părăsit orașul și au mai întemeiat colonii.

– Cei care doresc să se adapteze *se vor adapta*, știu, rosti Shedemei. Dar câți doresc? Câți au tăria de a-și

neglija propriile dorințe, ca să se sacrifice pentru binele nostru, al tuturor? Nici măcar *eu* nu sunt atât de devotată. Sunt tot mai furioasă, cu fiecare kilometru cu care mă îndepărtez de munca mea.

– Atunci, avem noroc, zise Rasa. Nimeni altcineva din grup n-a făcut o muncă vrednică de a fi menționată. Iar cei care au făcut-o au pierdut totul, deci nu s-ar mai putea întoarce.

– Treaba lui Meb îl așteaptă acolo.

Rasa rămase perplexă o clipă.

– N-am știut că Meb ar fi lucrat *ceva*, dacă nu cumva te referi la scurta și jalnica lui carieră de actor.

– Mă refer la proiectul său de-o viață, de-a se cupla cu fiecare femeie din oraș care nu-i rudă de sânge cu el, urâtă ca moartea sau decedată.

– Aa, zâmbi ușor Rasa. La genul *asta* de treabă te gândeai.

– Și nu-i singurul, adăugă Shedemei.

– Da, știu. Ești prea amabilă, dar nu încapе îndoielă că înseși fiicele mele mor de nerăbdare să reia treaba pe care-au lăsat-o neterminată în cadrul propriilor versiuni ale sus-numitului proiect.

– N-am vrut să te jignesc.

– Nu mă simt jignită. Îmi cunosc bine fiicele. Seamănă prea mult cu tatăl lor ca să nu știu la ce să mă aștept de la ele. Dar, spune-mi, Shedy, pe care dintre bărbați te aștepti să-l considere ele atrăgător?

– După câteva săptămâni sau chiar zile, li se va părea că *toți* bărbații arată bine.

Rasa râse ușor.

– Draga mea, îndrăznesc să spun c-ai dreptate. Dar bărbații din micul nostru grup sunt căsătoriți și poți să fii convinsă că nevestele lor vor sta cu ochii-n patru, ca să fie sigure că nimeni nu le invadează teritoriul.

Shedemei clătină din cap.

– Rasa, pornești de la o premisă falsă. Dacă tu ai ales să rămâi măritată cu același bărbat, reînnoindu-i contractul în fiecare an de atunci încoace – mă rog, de când l-ai născut pe Nafai – nu-nseamnă că *oricare* altă femeie din grup o să fie la fel de posesivă și protectoare cu soțul ei.

– Așa crezi? Iubita mea fiică Kokor a fost cât pe ce să-și omoare sora, pe Sevet, pentru că se culca cu soțul ei, Obring.

– Așa, deci... Obring n-o să mai încerce să se culce cu Sevet. Dar asta nu-l împiedică să încerce s-o facă cu Luet, de exemplu.

– Luet! exclamă Rasa. E-o fată minunată, Shedya, nu e frumoasă ca acelea pe care le caută un bărbat ca Obring și, în plus, e și foarte tânără și clar îndrăgostită de Nafai. Cel mai important, e vizionară în ape din Basilica și Obring s-ar speria de moarte, dacă s-ar apropia de ea.

Shedemei clătină din cap. Oare Rasa chiar nu-și dădea seama că, pe măsură ce trecea timpul, importanța acestor argumente scădea? Nu înțelegea că oameni ca Obring și Meb, Kokor și Sevet trăiau ca să vâneze și puțin le păsa cine-i prada?

– Iar dacă-ți imaginezi că Obring și-ar încerca norocul cu Eiadh, o să râd cu gura până la urechi, spuse

Rasa. A, da, poate că el ar *vrea*, însă Eiadh e o fată care admiră la un bărbat numai puterea, iar asta-i singura virtute pe care Obring n-o s-o aibă niciodată. Nu, cred că Obring o să-i fie foarte credincios lui Kokor.

– Rasa, draga mea profesoară și prietenă, spuse Shedemei, până la sfârșitul lunii, Obring o să-ncerce să mă seducă și *pe mine*.

Rasa nu-și putu ascunde uimirea.

– Ei, lasă... Nu ești tu genul...

– Genul lui e orice femeie care nu i-a spus *nu* în ultima vreme, o întrerupse Shedemei. Și, te previn, dacă există un lucru pe care grupul nostru e prea mic ca să-l suporte, acela e tensiunea sexuală. Dacă am fi ca babuinii, iar femelele noastre ar fi atrăgătoare din punct de vedere sexual numai în câteva rânduri, între sarcini, am putea avea împerecherile improvizate pe termen scurt, ca la babuini. Am putea suporta conflictele periodice dintre masculi pentru că s-ar termina foarte repede și-am avea pace tot restul anului. Dar, din păcate, suntem oameni și stabilim altfel de legături între noi. Copiii noștri au nevoie de stabilitate și pace. Și, printre noi, prea puțini sunt cei care trec cu ușurință peste câteva crime înfăptuite pe ici, pe colo.

– Crime, repetă Rasa. Shedemei, ce te-a apucat?

– Nafai a ucis deja un om. Și probabil că el e *cel mai simpatic* din grup, în afară de Vas, să zicem.

– Așa i-a cerut Sufletul Suprem.

– Da, deci Nafai e singurul din grup care se supune Sufletului Suprem. Ceilalți e și mai probabil că se supun zeului *lor*.

– Care-o fi acela?

Resp- Li se bălângăne-n tre picioare, răspunse Shedemei.

– Biologii tăi au o viziune foarte cinică despre ființele umane, zise Rasa. Ai spune că suntem animalele de cea mai joasă speță.

– Aa, nu cea mai joasă. Masculii noștri nu-ncearcă să-și mănânce odraslele.

– Iar femelele nu-și devorează perechea, adăugă Rasa.

– Au existat și unele care-au încercat.

Râseră amândouă. Vorbiseră destul de liniștite, iar cămilele lor erau la distanță destul de mare de celelalte, însă râsetele lor se auziră în depărtare și câteva capete se întoarseră spre ele.

– Nu ne luați în seamă! le strigă Rasa. Nu râdeam de voi!

Dar Elemak le luă în *serios*. Călărea aproape de avangarda caravanei. Își struni animalul și se întoarse înapoi, până ajunse în dreptul celor două femei. Era negru la față de supărare.

– Încearcă să te controlezi puțin, Doamnă Rasa, vorbi el.

– Ce-i, protestă Rasa, am răs prea tare?

– Da, ai răs cam tare – pe lângă faptul c-ai făcut o glumă deșucheată. Ai strigat cât ai putut de tare. Dusă de vânt, o voce de femeie se poate auzi la distanță de kilometri întregi. Deșertul nu-i dens populat, dar, dacă te-*aude* cineva, te-ai putea trezi violată, jefuită și ucisă într-un timp uluitor de scurt.

Shedemei știa că Elemak are dreptate – el era cel care condusesese caravane prin deșert. Dar nu-i suporta

tonul condescendent, sarcasmul. Nimeni nu avea dreptul să-i vorbească așa Doamnei Rasa.

Totuși, Rasa însăși părea să ignore insulta din atitudinea lui Elya.

– Un grup atât de mare ca al nostru? Întrebă ea inocentă. Credeam că tâlharii o să se țină la distanță de noi.

– Se roagă să dea peste grupuri ca al nostru, spuse Elemak. Mai multe femei și mai puțini bărbați. Călătorind încet. Cu poveri mari. Vorbind tare, neglijent. Două femei rămase în urmă și separate de restul grupului.

Abia atunci își dădu seama Shedemei cât de vulnerabile fuseseră ea și Rasa. I se făcu frică. Nu era obișnuită să gândească așa – să se gândească în ce fel să evite un atac. În Basilica fusese întotdeauna în siguranță. *Femeile* erau întotdeauna în siguranță în Basilica.

– Și-ai putea să te mai uiți o dată la bărbații din caravana noastră, spuse Elemak. Care din ei crezi că pot să lupte pentru tine, ca să te salveze de o bandă din trei sau patru tâlhari, darămite de doisprezece?

– Doi, răspunse Rasa.

Elemak o privi fix câteva clipe.

– Aici, sub cerul liber, unde-ar trebui să se arate de la o depărtare destul de mare, cred c-aș putea să-i înfrunt. Dar aș prefera să nu fiu nevoit. Așa că vezi-ți de drum și taci. *Te rog*.

Acel *te rog* de la sfârșit mai îndulci asprimea din vocea lui Elemak, ceea ce n-o împiedică pe Shedemei să hotărască să i se supună în totalitate. Spre deosebire

de Rasa, ea nu credea că le-ar putea apăra de unul singur de tâlhari, chiar dacă ar fi fost puțini la număr.

Elemak îi aruncă o privire lui Shedemei, dar pe fața lui nu se citi nicio expresie cu subînțeles, pe care ea s-o poată interpreta. Apoi el își struni cămila și porni clătînându-se înainte, spre fruntea micii caravane.

– O să fie interesant de văzut cine-o să fie cel care va prelua conducerea când vom ajunge în tabăra lui Wetchik, soțul tău sau Elemak, spuse Shedemei.

– Nu lua în seamă izbucnirea lui Elya, replică Rasa. Cel care-o să conducă o să fie soțul meu.

– N-aș fi așa de sigură. Elemak crede că-i normal să facă pe autoritarul.

– Da, îi place senzația, admise Rasa. Dar nu știe să-și păstreze autoritatea decât inspirând teamă. Oare nu-și dă seama că Sufletul Suprem ocrotește această expediție? Doar să le treacă prin cap tâlharilor să se-arate pe-aici, că Sufletul Suprem o să-i facă imediat să-și uite gândurile. Suntem în siguranță ca acasă la noi, în pat.

Shedemei nu-i aduse aminte că de-abia trecuseră câteva zile de când nu se simțiseră deloc în siguranță în paturile lor. Nu spuse nici că Rasa tocmai îi ilustrase punctul de vedere – atunci când Rasa se gândise la casă și la siguranță, de fapt la Basilica îi fugise mintea. Avea să-i bântuie multă vreme de acum înainte fantoma vieții duse în oraș.

Veni rândul lui Kokor să-și oprească animalul și să aștepte s-o ajungă Rasa din urmă.

– Ai fost rea, Mamă, nu-i așa? A trebuit să vină bătrânul și răutăciosul de Elemak să te certe?

Pe Shedemei o dezgustă prostia de fetiță a lui Kokor – dar Kokor o dezgusta de obicei. Atitudinea ei părea întotdeauna falsă și manipulative; ceea ce o mira pe Shedemei era că trucurile ei jalnice și căutate aveau deseori efect asupra oamenilor, altfel, Kokor ar fi găsit altele, noi.

Ei bine, poate că mica scenă jucată de fetiță avea efect asupra multora, dar *nu* și asupra propriei sale mame. Rasa nu făcu decât să o fixeze pe Koya cu o privire de gheață și să-i spună:

– Draga mea, Shedy a și cu mine purtam o discuție privată. Îmi pare rău dac-ai înțeles greșit și-ai crezut că te-am invitat să iei parte.

Lui Kokor nu-i trebui decât o clipă ca să înțeleagă; când pricepu, se întunecă la față – de supărare? Apoi îi adresă lui Shedemei un zâmbet țepăn și spuse:

– Shedy a, mama o să fie-ntotdeauna dezamăgită că n-am ieșit așa *ca tine*. Dar mă tem că nici creierul, nici trupul meu nu aveau destulă frumusețe *interioară*.

Apoi Kokor îmboldi stângace cămila să meargă mai repede și în scurt timp le-o luă din nou înainte.

Shedemei știa că Kokor intenționase s-o insulte amintindu-i că singura frumusețe de care se va bucura ea vreodată va fi cea interioară. Dar Shedemei trecuse de mult de faza geloziei adolescente pe fețele frumoase.

Probabil că Rasei îi treceau prin cap aceleași gânduri.

– Ciudat, nu-i așa, că oamenii cu înfățișare fizică modestă sunt perfect capabili să vadă frumusețea fizică a altora, în vreme ce oamenii mutilați moral sunt